

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Štefana Michálíka a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Daniela Hudáka na neverejnom zasadnutí konanom 20. januára 2015 v Bratislave v trestnej veci obvineného **L. N.** pre obzvlášť závažný zločin falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov podľa § 270 ods. 1, ods. 2, ods. 3 písm. a/, ods. 4 písm. b/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. i/ Tr. zák. sčasti v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák., o sťažnosti obvineného proti uzneseniu sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica z 30. decembra 2014, sp. zn. Tp 102/2014, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosť obvineného **L. N. sa z a m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e

Sudca pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica uznesením z 30. decembra 2014, sp. zn. Tp 102/2014, rozhodol o tom, že

I/ Podľa § 72 ods. 2 Tr. por. s poukazom na § 73 ods. 6 Tr. por. z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. a/, písm. c/ Tr. por. berie do väzby obvineného **L. N.**, nar. **X. v N.**, **T.**, posledné známe trvalé bydlisko **B. X.**, **N.**, **T.**, posledné známe miesto pobytu **A. X.**, **B.**, **M.**, štátny občan Talianskej republiky s tým, že táto u neho začína plynúť odo dňa 30. decembra 2014 od 11.00 hod. a bude sa vykonávať v Ústave na výkon väzby v Banskej Bystrici.

II/ Podľa § 81 ods. 1 Tr. por. ponuku peňažnej záruky neprijíma.

III/ Podľa § 80 ods. 1 písm. c/, ods. 2 Tr. por. väzbu obvineného dohľadom probačného a mediačného úradníka nad obvineným nenahrádza.

Proti tomuto uzneseniu zahlásil obvinený hneď po jeho vyhlásení sťažnosť, ktorú však bližšie písomne nezdôvodnil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade podanej sťažnosti podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť ako i konanie týmto výrokom predchádzajúce, pričom dospel k takému záveru, že podaná sťažnosť **nie je dôvodná**.

Z obsahu predloženého spisového materiálu vyplýva, že uznesením vyšetrovateľa Prezídia PZ, Národnej kriminálnej agentúry, Národnej protizločineckej jednotky, Expozitúry Bratislava z 12. decembra 2014, ČVS: PPZ-927/NKA-PZ-BA-2014, bolo podľa § 206 ods. 1 Tr. por. vznesené obvinenie L. N. pre obzvlášť závažný zločin falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov podľa § 270 ods. 1, ods. 2, ods. 3 písm. a/, ods. 4 písm. b/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. i/ Tr. zák. sčasti v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák., ktorý mal spáchať aj spolu s ďalšími spoluobvinenými na skutkovom základe tam bližšie uvedenom.

Dňa 15. decembra 2014 predložil prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky Špecializovanému trestnému súdu návrh na vydanie príkazu na zatknutie a zároveň tiež vydanie európskeho zatýkacieho rozkazu, ktorých dôvodnosť tento akceptoval, a z toho dôvodu vydal nasledujúceho dňa pod sp. zn. Tp 102/2014, na obvineného tak príkaz na zatknutie ako i európsky zatýkací rozkaz.

Obvinený L. N. bol 22. decembra 2014 o 18.20 hod na základe vydaného európskeho zatýkacieho rozkazu zadržaný v Budapešti v Maďarskej republike, zo strany ktorej bol tento odovzdaný na trestné stíhanie do Slovenskej republiky 30. decembra 2014 o 11.00 hod (okamih začatia plynutia väzby). Z oznámenia Ministerstva spravodlivosti Maďarskej republiky, Sekcie medzinárodného trestného práva z 23. decembra 2014 vyplýva, že obvinený sa vo vykonávajúcim štáte nevzdal uplatnenia zásady špeciality.

Sudca pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu po predchádzajúcom zabezpečení si príslušného spisového materiálu, ustanovení obhajcu obvinenému (§ 37 ods. 1 písm. c/ Tr. por.), pribratiu do konania tlmočníka a prekladateľa z jazyka talianskeho určil termín výsluchu obvineného na deň 30. december 2014 o 13.30 hod.

Ešte pred začatím samotného výsluchu obvineného L. N. (vykonaného za účasti obhajcu, tlmočníka ako aj prokurátora) bolo tomuto predložené a pretlmočené do talianskeho jazyka uznesenie o vznesení obvinenia, ktorého obsahu podľa vlastných slov porozumel s tým, že zároveň akceptoval oznámenie sudcu o tom, že neskôr mu orgány činné v trestnom konaní zabezpečia jeho preklad.

V rámci výsluchu sa potom obhajoba vyjadrila jednak k samotnému stíhanému skutku a jednak i k neexistencii jednotlivých väzobných dôvodov. Záverom bolo poukázané na to, že otec obvineného je ochotný za neho zložiť bližšie nešpecifikovanú peňažnú záruku.

Prokurátor navrhol obvineného vziať do väzby z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/ Tr. por., keďže podľa jeho názoru u neho existuje obava z konania predpokladaného v citovaných ustanoveniach.

Podľa § 71 ods. 1 Tr. por. *obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že*

a/ ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, ak nemá stále bydlisko alebo ak mu hrozí vysoký trest,

b/ bude pôsobiť na svedkov, znalcov, spoluobvinených alebo inak mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie, alebo

c/ bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil.

Najvyšší súd zistil, že o väzbe zatknutého obvineného rozhodol v danom prípade zákonný sudca, a to za splnení všetkých k tomu potrebných zákonom stanovených podmienok - t.j. v predpísanej lehote, po tom predchádzajúcom výsluchu obvineného, ktorého práva boli riadne zabezpečené okrem iného tiež tým, že mu bol pred týmto

výsluchom zo strany sudcu pre prípravné konanie krátkou cestou doručený rovnopis uznesenia o vznesení obvinenia, ktorý mu bol pretlmočený do jazyka, ktorému rozumie (viď k tomu najmä § 72 ods. 2 Tr. por., § 73 ods. 5, ods. 6 Tr. por., § 24 ods. 1 Tr. por. s poukazom na § 14 písm. c/ Tr. por.).

Na vydanie napadnutého rozhodnutia o vzatí obvineného L. N. do väzby boli pritom splnené nielen všetky formálne ale i materiálne podmienky, ktorých naplneniu sa odôvodnenia rozhodnutia podrobne venuje.

Argumentácia Špecializovaného trestného súdu je vyčerpávajúca najmä pokiaľ ide o vysporiadanie sa so skutkovými okolnosťami prípadu. Najvyšší súd sa plne stotožňuje so zdôvodnením použitým v prvostupňovom rozhodnutí a rovnako i on je toho názoru, že doposiaľ vo veci zabezpečené dôkazy dostatočným spôsobom odôvodňujú trestne stíhanie obvineného L. N..

Opätovne je však žiaduce zdôrazniť na tomto mieste tú okolnosť, že v danom štádiu konania a v súvislosti s predmetným rozhodovaním sa dôkazy nevyhodnocujú takým spôsobom, ako je tomu pri meritórnom rozhodovaní na hlavnom pojednávaní. Nevyžaduje sa tu požiadavka úplnej istoty, ale stačí, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, napĺňa znaky konkrétneho trestného činu a zároveň existuje dôvodné podozrenie, že sa na tomto podieľal i obvinený L. N.. Skôr uvedené závery ohľadne dôvodnosti stíhania posledne menovaného preto v žiadnom prípade neznamenajú prejudikovanie jeho viny.

Prvostupňovému súdu potom nemožno nič vytknúť ani pokiaľ ide o ustálenie existencie jednotlivých väzobných dôvodov. I sťažnostný súd po preštudovaní predloženého spisu dospel k takému názoru, že u obvineného sú dané také konkrétne skutočnosti, z ktorých vyplýva dôvodná obava, že ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu príp. trestu, ako aj skutočnosti, zakladajúce obavu z pokračovania v páchaní trestnej činnosti (§ 71 ods. 1 písm. a/, písm. c/ Tr. por.), nie však už skutočnosti zakladajúce obavu z konania predvídaného v § 71 ods. 1 písm. b/ Tr. por. - tak, ako to navrhol prokurátor.

Pokiaľ ide o odôvodnenie tzv. útekovej väzby, tak tu má relevanciu okrem výšky hroziace trestu (hrozí mu trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby až dvadsať

rokov) najmä poukaz na predchádzajúce správanie obvineného po zadržení ostatných spoluobvinených, keď tento opustil územie Slovenskej republiky - nevrátil sa už do prenajatého bytu v B. a zdržiaval sa na území Maďarskej republiky v mieste svojho prechodného pobytu. Podľa operatívne získaných informácií mal dokonca po vykonaní rekognície jeho osoby dňa 27. novembra 2014 odcestovať do svojho rodného Talianska, čo napokon ani on samotný pri svojom výsluchu nepopieral. Obavu z úteku alebo skrývania sa potom nepochybne umocňuje tiež tá skutočnosť, že v prípade obvineného sa jedná o osobu dostatočne finančne zabezpečenú, uskutočňujúcu podnikateľské aktivity vo viacerých štátoch (o.i podniká i s nehnuteľnosťami).

V súvislosti s obavou z pokračovania v páchaní trestnej činnosti je možné poukázať rovnako na viacero skutočností, najmä však na to, že v zmysle doposiaľ zabezpečených dôkazov mal obvinený L. N. zastávať významné postavenie v rámci skupiny stíhanej za závažnú trestnú činnosť, pričom to mal byť práve on, kto zabezpečí papier s ochrannými prvkami potrebný pre výrobu falošných eurobankoviek, a to v nie malom množstve. Okrem už uvedeného je ale dôvodné v kontexte predmetného väzobného dôvodu poukázať tiež na samotné okolnosti stíhanej trestnej činnosti. Jej charakter, závažnosť ako i zisk z nej predpokladaný predstavujú spolu s už skôr uvedenými skutočnosťami potom podľa názoru najvyššieho súdu dostatočný podklad pre konštatovanie dôvodnej obavy z možného budúceho protiprávneho konania obvineného, a to či už v podobe páchania rovnakej, resp. obdobnej trestnej činnosti.

Čo sa týka otázky prípadného nahradenia väzby niektorým z do úvahy prichádzajúcich inštitútov, tak tu je nevyhnutné opäť dať za pravdu napadnutému rozhodnutiu v tom, že v posudzovanej veci nemožno hovoriť o žiadnych takých výnimočných okolnostiach prípadu (tieto zákon vyžaduje v prípade, že je vedené konanie o obzvlášť závažnom zločine), ktoré by opodstatňovali či už akceptovanie peňažnej záruky v podľa § 81 ods. 1 Tr. por., alebo uloženie dohľadu probačného a mediačného úradníka nad obvineným podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Posledne uvedenú alternatívnu pritom v súlade s existujúcou judikatúrou ústavného súdu zvažoval konajúci sudca „*ex offico*“ (t.j. bez návrhu).

A napokon preskúmané rozhodnutie je správne i pokiaľ ide o stanovenie začiatku plynutia lehoty trvania väzby, keď bol tento viazaný k okamihu obmedzeniu osobnej slobody

obvineného na území Slovenskej republiky, ku ktorému došlo dňa 30. decembra 2014 o 11.00 hod.

Bez vplyvu na predchádzajúceho závery o zákonnosti sťažnosťou napadnutého rozhodnutia o vzatí obvineného L. N. do väzby nedá najvyššiemu súdu záverom nezmieniť i jeden nedostatok zistený v predchádzajúcom konaní, ktorý spočíva v opomenutí povinnosti uvedenej v ust. § 31 ods. 3 zákona č. 154/2010 Z.z. o európskom zatýkacom rozkaze v znení neskoršej zmeny. Obvinený nebol po odovzdaní na územie Slovenskej republiky súdom, ktorý vydal európsky zatýkací rozkaz, a ktorý je v danom prípade totožný so súdom príslušným na rozhodovanie o vnútroštátnej väzbe podľa Trestného poriadku, za prítomnosti obhajcu vypočutý k zásade špeciality (uvedená zásada znamená, že osoba, ktorá bola vydaná z iného členského štátu na základe európskeho zatýkacieho rozkazu, nesmie byť v štáte pôvodu stíhaná, odsúdená, nemôže byť obmedzená jej osobná sloboda za trestné činy, ktoré spáchala pred vydaním, na ktoré sa európsky zatýkací rozkaz nevzťahoval) a poučený o možnosti vzdania sa jej uplatnenia ako i dôsledkoch takéhoto postupu. Ako je totiž zrejme z oznámenia Ministerstva spravodlivosti Maďarskej republiky, Sekcie medzinárodného trestného práva z 23. decembra 2014, obvinený sa uplatnenia zásady špeciality v rámci konania o vykonaní európskeho zatýkacieho rozkazu vo vykonávajúcom štáte nevzdal. Pred takýmto výsluchom je potom žiaduce vykonať i lustráciu o prípadných iných aktuálne vedených trestných konaniach voči obvinenému na území Slovenskej republiky pre trestné činy spáchané pred vydaním, na ktoré sa európsky zatýkací rozkaz nevzťahoval (príp. zistiť, či mu bol uložený nejaký trest odňatia slobody, ktorý nie je dosiaľ vykonaný).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 20. januára 2015

JUDr. Štefan M i c h á l i k, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová